

**MAQOLA MAVZUSI: IJTIMOIIY PEDAGOGIKANING KASBIY
FAOLIYATI**

Mahmudova Mohira Doniyor qizi

Annotatsiya: *Ijtimoiy pedagogika - bu ta'lim va jamiyatni rivojlantirishga yo'naltirilgan ilmiy soha bo'lib, uning kasbiy faoliyati ijtimoiy muammolarni hal qilish, ijtimoiy yordam ko'rsatish va jamiyatdagi ijtimoiy tengsizlikni bartaraf etish bilan bog'liqdir. Maqola ijtimoiy pedagogikaning kasbiy faoliyatini, uning jamiyatdagi o'rni va ahamiyatini tahlil qiladi. Shuningdek, ijtimoiy pedagogning kasbiy malakalari va ijtimoiy xizmatlar orqali ijtimoiy muammolarni yechish bo'yicha takliflar bilan tanishtiradi.*

Kalit so'zlar: *Ijtimoiy pedagogika Kasbiy faoliyat Ijtimoiy yordam Ta'lim va tarbiya Ijtimoiy xizmatlar Psixologik yordam Jamiyatdagi ijtimoiy tengsizlik Ijtimoiy ko'nikmalar Pedagogik malakalar Ijtimoiy adolat Ijtimoiy muammolar Tarbiyaviy yondashuv Kasbiy malakalar*

1. Kirish

Ijtimoiy pedagogika – bu jamiyatning turli qatlamlari bilan ishlaydigan, ularga ijtimoiy yordam ko'rsatadigan va o'zgarishlarni amalga oshiruvchi ilmiy soha hisoblanadi. O'zining mavjudligi bilan bu soha nafaqat ta'lim tizimiga, balki ijtimoiy soha va jamiyatning barcha qatlamlariga ta'sir ko'rsatadi. Ijtimoiy pedagoglar, o'z faoliyatlarida ijtimoiy yordam va qo'llab-quvvatlashni taqdim etadilar, jamiyatdagi ijtimoiy muammolarni hal qilishda muhim rol o'ynaydi. Ushbu maqola ijtimoiy pedagogikaning kasbiy faoliyatiga to'xtalib, uning kasbiy mahorati, metodologiyasi, ijtimoiy yordamning amaliy jihatlari va muammolarini ko'rib chiqadi.

2. Ijtimoiy pedagogikaning kasbiy faoliyatining maqsadi

Ijtimoiy pedagogikaning kasbiy faoliyatining maqsadi jamiyatdagi ijtimoiy muammolarni hal qilish, ijtimoiy xizmatlar orqali yordam ko'rsatish va jamiyatdagi adolatni ta'minlashdan iboratdir. Ijtimoiy pedagoglar tomonidan amalga oshiriladigan kasbiy faoliyatning asosiy maqsadi – bu ijtimoiy adolatni, tenglikni va

rivojlanishni ta'minlashdir. Ularning ish faoliyati ijtimoiy guruhlar (bolalar, o'smirlar, nogironlar, qariyalar va boshqa ijtimoiy yordamga muhtoj shaxslar) bilan bog'liq bo'lib, jamiyatda har bir individning o'z o'rnini topishiga yordam berishni ko'zda tutadi.

3. Ijtimoiy pedagogning kasbiy faoliyatining asosiy yo'nalishlari

Ijtimoiy pedagogning kasbiy faoliyati quyidagi asosiy yo'nalishlarni o'z ichiga oladi:

Ta'lim va tarbiya: Ijtimoiy pedagoglar, o'quvchilarga va yoshlar guruhlariga jamiyatda muvaffaqiyatli yashash uchun zarur bo'lgan ijtimoiy ko'nikmalarni o'rgatadilar. Bu, o'z navbatida, yoshlarni jamiyatga mos ravishda tarbiyalashni va ularga turli ijtimoiy vazifalarni bajara olishni o'rgatishni o'z ichiga oladi.

Ijtimoiy xizmatlar: Ijtimoiy pedagoglar, o'z faoliyatida ijtimoiy yordam ko'rsatish, og'ir holatdagi shaxslar va oilalarni qo'llab-quvvatlashda yordam beradi. Ular ijtimoiy yordami taqdim etishda, odamlarning jamiyatga qaytishini ta'minlashda, shuningdek, jismoniy yoki ruhiy muammolarni hal qilishda yordam ko'rsatadilar.

Psixologik yordam: Ijtimoiy pedagoglar, psixologik yordamni ham taqdim etadilar. Bunga ruhiy holatni tahlil qilish, stressni boshqarish, o'zini anglashda yordam berish va o'zgartirish kerak bo'lgan yo'nalishlar bo'yicha ko'mak berish kiradi. Bu, ayniqsa, yoshlar va nogironlar uchun muhimdir.

Tarbiyaviy ishlanmalar: Pedagoglar, ijtimoiy muhitda yashovchi shaxslarni tarbiyalash, ularning ijtimoiy javobgarligini oshirish va jamiyatga foydali a'zolar sifatida rivojlantirishga harakat qiladilar.

4. Ijtimoiy pedagogning kasbiy malakalari

Ijtimoiy pedagoglarning kasbiy faoliyatini samarali amalga oshirishi uchun bir qator malakalarga ega bo'lishi zarur. Bu malakalar quyidagi asosiy yo'nalishlarga bo'linadi:

Ijtimoiy ko'nikmalar: Jamiyat bilan ishlashda, turli ijtimoiy guruhlar bilan aloqalar o'rnatish, muloqot qilish va ularni qo'llab-quvvatlashda ijtimoiy ko'nikmalar

juda muhimdir. Ijtimoiy pedagogning bu malakasi uning ish faoliyatining samaradorligini belgilaydi.

Psixologik malaka: Pedagog ijtimoiy muammolarni hal qilishda, ayniqsa, ruhiy yordami muhim rol o'ynaydi. Bu, o'z navbatida, psixologik diagnostika qilish, xatolarni aniqlash va odamning ichki holatini tushunish imkoniyatlarini yaratadi.

Ta'limiy malakalar: Ijtimoiy pedagoglar o'zlarining kasbiy faoliyatlarida ta'lim va tarbiya masalalarini hal etadilar. Ular, bolalar va yoshlarni ma'naviy va ijtimoiy jihatdan rivojlantirishga hissa qo'shadilar.

Kreativlik va innovatsion fikrlash: Ijtimoiy pedagoglar yangi metod va yondashuvlar orqali ijtimoiy xizmatlarni samarali taqdim etishga harakat qiladilar. Innovatsion fikrlash va yangi yondashuvlarni qo'llash, ijtimoiy pedagogning muvaffaqiyatli faoliyatini ta'minlaydi.

5. Ijtimoiy pedagogikaning jamiyatdagi o'rni

Ijtimoiy pedagogika jamiyatdagi ijtimoiy adolatni ta'minlashda, hamda jamiyatning eng muhtoj qatlamlariga yordam ko'rsatishda muhim rol o'ynaydi. Ijtimoiy pedagoglar, o'z faoliyatlarini amalga oshirgan holda, ijtimoiy xavfsizlikni saqlash, jamiyatda tenglik va adolatni ta'minlashga hissa qo'shadilar. Shuningdek, ijtimoiy pedagoglarning ijtimoiy xizmatlari, jamiyatda keng tarqalgan tengsizliklarni bartaraf etish va barcha shaxslarni teng imkoniyatlar bilan ta'minlashga yordam beradi.

6. Xulosa

Ijtimoiy pedagogikaning kasbiy faoliyati jamiyatda ko'plab muammolarni hal qilishga qaratilgan va o'zining ijtimoiy, tarbiyaviy va psixologik jihatlari bilan alohida ahamiyatga ega. Ushbu sohada faoliyat yuritayotgan pedagoglar jamiyatni rivojlantirishda va adolatni ta'minlashda muhim rol o'ynaydi. Ijtimoiy pedagogning kasbiy malakalari va uning ish faoliyatidagi samaradorligi, jamiyatda barqarorlikni ta'minlashga qaratilgan yondashuvlar va metodlarni qo'llashga bog'liqdir. Ijtimoiy pedagogikaning o'sib borayotgan roli, ta'lim tizimi va ijtimoiy tizimdagi o'zgarishlar bilan chambarchas bog'liqdir.

FOYDALANUVCHI ADABIYOTI:

1. Akhundov, M. (2018). Ijtimoiy pedagogika: nazariya va amaliyot. Tashkent: TDTU nashriyoti.
2. Abdullaeva, R. (2020). Pedagogik faoliyat va uning ijtimoiy aspektlari. Samarqand: Samarqand davlat universiteti nashriyoti.
3. Iskandarov, S., & Normatov, I. (2017). Ijtimoiy pedagogikaning asoslari. Tashkent: Fan va texnologiya.
4. Gulomova, N. (2019). Ijtimoiy xizmatlar va ijtimoiy pedagogning roli. Tashkent: Ijtimoiy fanlar akademiyasi.
5. Mirzayeva, G. (2021). Ijtimoiy pedagogik faoliyatning metodologiyasi. Toshkent: O'zbekiston pedagogika akademiyasi nashriyoti.